

[Johs. Christiansen.]

sige modbydelige forbrydelser. Jeg kan nævne terror, stikkeri, tortur, værnemageri. Efter det, vi oplevede i besættelsestiden, kan der for mig ikke være megen tvivl om det både rigtige og mest formålstjenlige i at få en lovgivning som den foreliggende fra hånden, mens tid er.

Forskellige bestemmelser i det oprindelige forslag var genstand for en kritik, som jeg også tog ivrigt del i, men der er nu i udvalget opnået enighed om ikke mindre end 29 større og mindre ændringer. Disse er efter mit bedste skøn udtryk for indrømmelser til den rejste kritik og også for meget væsentlige, på sine steder afgørende forbedringer. Jeg ser ikke andet end, at det nu foreliggende resultat er et mærkbart udtryk for den evne til sagligt samarbejde, som rigsdagen trods adskillige ugleskrig om det modsatte så afgjort besidder. De mange opnåede forbedringer er resultater af sund skepsis, forstandig beherskelse og klog eftergivenhed, tre egenskaber, som jo kunne pryde ethvert parlament i verden. Med disse bemærkninger skal jeg anbefale, at man stemmer for de under B opførte ændringsforslag og, hvis disse vedtages, for lovforslaget i sin helhed. Jeg må dog tilføje, at nogle af mine partifæller har forbeholdt sig deres stilling ved sagens endelige afgørelse.

Ændringsforslagene under C om genindførelse af dødsstraf i borgerlig straffelov må jeg derimod på det bestemteste tilråde at man går imod, og her taler jeg på hele min gruppes vegne.

Må jeg først minde om, at Dansk Kriminalistforening gennem sin halvhundredårige kamp for en på een gang effektiv og humanitær straffebehandling har gjort det til et hovedpunkt ikke at tolerere dødsstraffen. Man har ingen tro haft til denne strafs virkning overfor visse statsforbrydelser, og det er det, talen er om her. Jeg deler fuldtud denne opfattelse, ligesom jeg er opmærksom på den fare, der ligger i, at en genindførelse af dødsstraffen vil smitte af på den øvrige borgerlige straffelov. Må jeg lige minde om, at man ikke alene i den danske, men i den internationale kriminalistforening gennem mange undersøgelser og overvejelser er nået til den overbevisning, at man må modarbejde døds-

straffen. Der skal, synes jeg, meget stærke argumenter til, for at vi her i Danmark nu ganske skulle forkaste et standpunkt, som er tilvejebragt på grundlag af retsvidenskabelige overvejelser på internationalt plan. Kan man fremlægge sådanne stærke og overbevisende argumenter? Jeg må tilstå, at efter min opfattelse kan man det ikke, og jeg må føje til, at jeg ikke har fundet de argumenter, der er fremført i dag, overbevisende.

Man henviser navnlig til dødsstraffens præventive, d. v. s. forebyggende, betydning; men hvor har truslen om en mulig dødsstraf afholdt voldsmænd, gangstere, betalte eller fanatiske statsforbrydere fra at begå deres skændselsgerning? Har man noget eksempel på dette? Jeg kender det ikke. Dødsstraffen har derimod en anden egenskab: den medvirker uvilkårligt til at brutalisere befolkningens tænke måde. Mest af alt er den vel til syvende og sidst den yderste refleks af den rent primitive hævnfølelse, der nu nærmest er et levn fra en tidsalder, som mennesket af i dag muligvis kan have visse dragninger imod, men som det ville være katastrofalt, efter mine begreber, at falde tilbage til.

Endelig er mit parti modstander af dødsstraf ud fra følgende betragtninger: Vi så under det sidste retsopgør, at dødsstraffe blev fuldbyrdet mere end 4 år efter besættelsens ophør. Enhver må dog vel give os ret i, at tilstande af denne art i et retssamfund, byggende på humanitetens love, er utilstedelige, jeg tør vel sige forkastelige.

Man vil heroverfor indvende, at man nu også på dette område har sine dyrekøbte erfaringer, og at en gentagelse, hvis ulykken skulle ramme vort land een gang til, derfor ikke skulle være nødvendig. Jeg kan ikke godkende denne indvending. Det forhold, jeg har peget på, må ses i belysning af de gældende procesregler med sagens passage gennem tre forskellige instanser. Selv den mest glødende tilhænger af dødsstrafbestemmelserne må formentlig indrømme, at man ikke kan risikere, at en dødsstraf fuldbyrdes 4 år efter, at forbrydelsen er gjort til genstand for retsforfølgning. Indtrykket af forbrydelsen vil på det tidspunkt være så afbleget, at fuldbyrdelsen af straffen ganske naturligt vil forekomme størstedelen af befolkningen slet og ret som barbari.